

KAMER VAN BEROEP GESUBSIDIEERD VRIJ ONDERWIJS

BESLISSING

Nr. GVO/ 2018 /10 / ... / 30 mei 2018

Inzake : ... wonende te ...,
bijgestaan door ..., advocaten,

verzoekende partij

Tegen : VZW ... met maatschappelijke zetel te ...,
vertegenwoordigd door ...,
bijgestaan door ..., advocaat,

verwerende partij

Met een ter post aangetekende zending van 19 maart 2018 tekent ... namens ... beroep aan tegen de beslissing van 27 februari 2018 gewezen door de tuchtcommissie van vzw ... waarbij ... de tuchtmaatregel van het ontslag wordt opgelegd.

1. Over de relevante gegevens van de zaak

... is sinds 2006 directeur aan de ... te

Met een ter post aangetekende zending van 13 juni 2017 wordt ... de beslissing van de preventieve schorsing bij hoogdringendheid meegedeeld en wordt hij opgeroepen voor verhoor. De maatregel werd genomen om volgende redenen:

“Uit 32 individuele klachtenbrieven van personeelsleden van het onderwijzend korps blijkt dat de toestand op school onder leiding van u als directeur niet langer houdbaar zou zijn.

De kans bestaat bovendien dat wanneer u op de hoogte wordt gesteld van het tuchtonderzoek, gezien de aard van de vermeende feiten, u de confrontatie met de personeelsleden zou aangaan. Veel personeelsleden gaven ook aan hiervoor angst te hebben.

Een normaal verloop van het schoolgebeuren moet worden gegarandeerd. Iedereen moet de kans krijgen om zonder angst en in alle sereniteit mee te werken aan het onderzoek, en zowel uw welzijn als dat van het personeel moet worden gegarandeerd.”

Met een ter post aangetekende zending van 13 juni 2017 wordt aan ... meegedeeld dat een tuchtonderzoek wordt ingesteld. De aanleiding voor dit tuchtonderzoek zijn de volgende feiten:

“Het schoolbestuur ontving op 22 mei 2017 van 32 personeelsleden van het onderwijskorps een individuele klachtenbrief lastens Indien we hierna ‘de directeur’ gebruiken wordt hiermee ... bedoeld. Het schoolbestuur heeft met 25 van deze personeelsleden tevens reeds een kort gesprek gehad. Steeds terugkerende klachten – doch niet exhaustieve opsomming – gaan over:

- Overdreven aantal regeltjes, verplichtingen, formulieren, ... die als onzinnig, doch sterk belastend worden ervaren.*
- Obsessieve controle door de directeur.*
- Overdreven aantal klasbezoeken: tot drie/jaar.*
- Coaching zou hierbij vrijwel onbestaande zijn, het opleggen van een waslijst aan werkpunten des te meer;*
- Het personeel zou te vaak worden afgebroken, gekraakt, met twijfel aan eigen competentie en stressklachten als gevolg.*
- Het oneens zijn met directeur, in discussie gaan, zou quasi onmogelijk zijn.*
- Te vaak zou de directeur zijn woorden kracht bij zetten met uitvliegen, roepen en tieren, zelfs kleineren. Dit ook naar leerlingen toe.*
- Er zou een onhoudbare taakbelasting zijn gegroeid op het vlak van initiatieven buiten het lesgeven.*

- *Duidelijk uitgesproken of verdoken bedreigingen zouden voor een algemeen stressgevoel bij het personeel zorgen.*
- *Bij het personeel zou een voortdurende angst bestaan de volgende in de rij te zijn die afgerekend wordt omwille van een futiliteit.*
- *Het is precies de veelheid aan overdreven reacties op futiliteiten die het personeel zou destabiliseren.*
- *Vele beloftevolle startende leerkrachten zouden omwille van de onhoudbare toestand de school reeds verlaten hebben.*
- *Het aantal personeelsleden zou door het onhoudbare klimaat dat door de directeur wordt geschapen reeds psychische problemen hebben gehad, anderen staan op de rand hiermee te kampen te krijgen.*
- *Empathie voor deze geestelijke toestand van betrokken personeelsleden zou bij de directeur nauwelijks of niet bestaan.*
- *Er zou door de directeur geprobeerd zijn de kandidatuur voor het LOC te manipuleren.*
- *Er zou wetens en willens indiscreet zijn omgegaan met wat op de Raad van Bestuur in het bijzijn van de directeur is besproken.”*

Met een ter post aangetekende zending van 20 juni 2017 wordt aan ... de beslissing van de preventieve schorsing bij hoogdringendheid meegedeeld.

De kamer van beroep bevestigt in haar beslissing van 23 augustus 2017 de ordemaatregel van de preventieve schorsing.

Met een ter post aangetekende zending van 18 januari 2018 wordt verzoekende partij opgeroepen voor het tuchtverhoor.

Met een ter post aangetekende zending van 1 maart 2018 wordt verzoekende partij in kennis gesteld van de beslissing van 27 februari 2018 waarbij de tuchtmaatregel van de terugzetting in rang wordt opgelegd.

Met een ter post aangetekende zending van 19 maart 2018 tekent verzoekende partij beroep aan tegen deze beslissing.

2. Over het procedureverloop

Met een brief van 22 maart 2018 worden de partijen opgeroepen voor de zitting van heden.

Met een ter post aangetekende zending van 29 maart 2018 maakt verzoekende partij een toelichtende memorie over.

Met een ter post aangetekende zending van 30 maart 2018 maakt verwerende partij het tuchtdossier over.

Met een ter post aangetekende zending van 20 april 2018 maakt verwerende partij een verweerschrift over.

Er werden 2 getuigen gehoord.

Er worden geen leden van de kamer gewraakt.

3. Wat de ontvankelijkheid van het beroep betreft

Het beroepschrift is binnen de daartoe voorziene termijn ingediend en voldoet aan de vormvereisten. Het beroep is dus ontvankelijk.

4. Over de naleving van de voorschriften bij het tot stand komen van de bestreden beslissing

4.1. Ten aanzien van de betwistingen inzake het niet in acht nemen door het schoolbestuur (i.c. de tuchtcommissie van de raad van bestuur) van de voorschriften die betrekking hebben op de tucht en preventieve schorsing, doet de kamer van beroep in laatste aanleg uitspraak met een beslissing die devolutieve werking heeft.

4.2. Voor zoveel als nodig herinnert de kamer van beroep eraan dat door het devolutief karakter van het beroep, de zaak in haar geheel door de kamer opnieuw

wordt onderzocht en dat de gebreken in de procedure die de beslissende overheid zelf heeft begaan, kunnen worden rechtgezet of hersteld in de procedure voor de kamer van beroep, behalve wat de regels betreft m.b.t. de voorschriften die op straffe van onontvankelijkheid zijn voorgeschreven of die van rechtswege de nietigheid meebrengen.

5. Beoordeling door de kamer van beroep

Eerste grief: Met betrekking tot de opgeworpen grieven inzake onpartijdigheid en het motiveringsbeginsel als beginselen van behoorlijk bestuur.

De kamer van beroep wijst op het devolutief karakter van het beroep. Voor zover er sprake zou zijn van een schending van de in deze eerste grief ingeroepen beginselen, betreffen dit bijgevolg grieven die de kamer in grote mate zelf kan rechtzetten door het nemen van een nieuwe beslissing.

Voor zover als nodig herinnert de kamer van beroep er aan dat dit een contractueel geschil betreft, waarbij de verwerende partij niet optreedt in haar hoedanigheid van administratieve overheid. Bijgevolg is de toepassing van de beginselen van behoorlijk bestuur niet evident. Desalniettemin is de kamer van beroep van mening dat de in deze zaak opgeworpen beginselen (i.e. onpartijdigheid, zorgvuldigheid en het nemen van inhoudelijk uitlegbare beslissingen) grieven inhouden die, ook indien ze vertaald worden naar een contractuele context, tot de onwettigheid van de beslissing kunnen leiden, zodat de kamer van beroep zal antwoorden op de inhoud van de geformuleerde grieven.

De kamer van beroep is van oordeel dat in deze zaak het onpartijdigheidsbeginsel en het motiveringsbeginsel niet werden geschonden, om de volgende redenen:

- Wat betreft de opgeworpen grief dat het noodzakelijk is om een tuchtonderzoeker aan te stellen, wijst de kamer van beroep op art. 8 van het Tuchtbesluit: *“Zodra de feiten die de toepassing van een tuchtmaatregel kunnen verantwoorden, de tuchtverheid ter kennis worden gebracht, gaat ze over of doet ze overgaan tot de nodige vaststellingen en verhoren.”* Het Tuchtbesluit houdt dus de wettelijk voorziene mogelijkheid in om het

tuchtonderzoek in eigen handen te houden. De tuchtoverheid die gebruik maakt van die mogelijkheid, schendt om die enkele reden dan ook niet het onpartijdigheidsbeginsel.

- Het verhoor moet volgens hetzelfde artikel 8 van het Tuchtbesluit dan weer worden uitgevoerd door de tuchtoverheid zelf, waaruit voortvloeit dat zulk verhoor op het einde van de tuchtprocedure kan plaatsvinden (anders zou het aanstellen van een tuchtonderzoeker onmogelijk worden). Dat de oproep tot dit verhoor eveneens het voornemen van een specifieke tuchtsanctie moet bevatten, is eveneens een wettelijke plicht. Daarom is de kamer van beroep van mening dat het feit dat de tuchtoverheid in deze zaak slechts op het einde van het onderzoek is overgegaan tot verhoor van de verzoekende partij, niet impliceert dat de tuchtoverheid geen gedegen of onpartijdig tuchtonderzoek zou hebben uitgevoerd. Temeer daar uit het dossier blijkt dat de verzoekende partij tijdens dit verhoor, zowel mondeling als schriftelijk, uitgebreid verweer heeft mogen voeren, alsook stukken heeft kunnen aanbrengen. Het feit dat verzoekende partij tijdens het verhoor nog nieuwe getuigenissen heeft kunnen aanbrengen die in haar ogen à décharge waren, is geen bewijs dat het tuchtonderzoek partijdig zou zijn gevoerd, integendeel; dit bewijst enkel het nut van het hoorrecht. Uit de tuchtbeslissing blijkt echter genoegzaam waarom de tuchtoverheid die getuigenissen niet zelf heeft opgezocht, en waarom die getuigenissen niet onontbeerlijk waren om tot het bestreden besluit te komen. Voor zover als nodig herinnert de kamer van beroep eveneens aan de devolutieve werking van dit beroep, en aan het feit dat verzoekende partij tijdens de beroepsprocedure opnieuw de mogelijkheid heeft gehad om haar stukkenbundel voort aan te vullen, alsook om getuigen op te roepen.
- Wat betreft de totstandkoming van het tuchtdossier, ziet de kamer van beroep geen sluitende bewijzen dat zulks enkel à charge zou zijn gevoerd, noch dat het tuchtdossier met onwettige druk op de getuigen zou zijn samengesteld. De kamer van beroep leest in de getuigenverklaringen zowel elementen à charge als à décharge. Indien er manifest méér elementen à charge zijn terug te vinden dan à décharge, verklaart dit waarom de tuchtoverheid gemeend heeft om tot een tuchtstraf te moeten overgaan. Zulks is op zich evenwel onvoldoende om tot een schending van het onpartijdigheidsbeginsel te besluiten.

- Enige mate van overleg bij het afleggen van de getuigenissen, of zelfs enige mate van coördinatie of de expliciete vraag om getuigenissen op te schrijven, zijn verklaarbaar in de context van dit specifieke dossier, gelet op het grote aantal personeelsleden dat betrokken is in deze zaak. Het betreft een georganiseerde methode van feitengaring, waarvan de intensiteit toenam naarmate de nood om duidelijkheid te krijgen almaar acuter werd door het toenemend aantal personeelsleden dat bij de zaak betrokken scheen te zijn. Van een georkestreerde heksenjacht is dan ook geen sprake. Ook het feit dat de tuchtoverheid expliciet vroeg aan de personeelsleden naar hun mening over de slaagkans van een toekomstige samenwerking met de verzoekende partij (indien hij opnieuw als directeur zou terugkeren), bewijst slechts dat de tuchtoverheid een goed begrip van de situatie wilde krijgen, niet dat de tuchtoverheid partijdig zou zijn.
- Uiteraard moet erover gewaakt worden dat dergelijke coördinatie slechts de procedure betreft, en dat ze niet de geloofwaardigheid van de inhoud van de getuigenissen in vraag doet stellen. Anders dan verzoekende partij dat ziet, meent de kamer van beroep dat uit de tekst van de getuigenissen blijkt dat zulks niet gebeurd is. Immers, de kleine tegensprekingen inzake feiten die soms reeds jaren geleden plaatsvonden, evenals de verschillende percepties van de zaken (“roepen” in de ogen van de ene leerkracht, terwijl de andere leerkracht verklaart nooit geroep te hebben moeten ondergaan) zijn in de ogen van de kamer van beroep eerder het bewijs dat er geen onwettige druk of coördinatie op de inhoud van de getuigenissen is gezet, maar dat elk personeelslid geprobeerd heeft om een weerslag te geven van de gebeurtenissen zoals zij/hij die zelf beleefd heeft, en zoals zij/hij zich die nog herinnert. Belangrijk voor de grond van de zaak is wel dat het geheel van de getuigenissen consequent in dezelfde richting wijst, zelfs in de aanwezigheid van enkele tegenstrijdige detailherinneringen of interpretaties van de aangehaalde feiten (cfr. infra, gegrondheid van de tuchtfeiten).
- Bovendien, indien er tijdens deze coördinatieoefening druk zou zijn gezet op personeelsleden (of indien enkelen dit zo gepercipieerd zouden hebben), die de inhoud van sommige getuigenissen, ofwel het afleggen van een getuigenis zelf beïnvloed zou hebben, dan is er nog steeds voldoende geloofwaardigheid te vinden in de loutere vaststelling van het grote aantal afgelegde

getuigenissen. Het is niet aanneembaar dat er zóveel personeelsleden onvoldoende sterk in hun schoenen zouden staan om zich te verzetten tegen beweerde morele druk, dat het geheel van het grote aantal getuigenissen daardoor ongeloofwaardig zou worden.

- De wijze waarop de beslissing is genomen om een tuchtonderzoek in te stellen in de algemene vergadering is, zoals blijkt uit de stukken die de kamer van beroep heeft kunnen inkijken, rechtsgeldig gebeurd. Dat twee personeelsleden zich nadien hebben gedistantieerd van de uitspraak, neemt niet weg dat de beslissing rechtsgeldig genomen is. Indien er naar aanleiding van die beslissing misleidende informatie zou zijn verstrekt tijdens de algemene vergadering (waar de kamer van beroep met tegenstrijdige verklaringen wordt geconfronteerd), neemt dit nog steeds niet weg dat de beslissing rechtsgeldig in het rechtsverkeer aanwezig is. Bovendien is dit enkel het bewijs dat bepaalde personeelsleden deze zaak graag wilden onderzoeken nadat ze met de veelheid aan getuigenissen werden geconfronteerd, maar geen bewijs dat het daarop volgende onderzoek niet deugdelijk of onpartijdig zou zijn gevoerd.
- De loutere verwijzing naar (latere) beroepsmogelijkheden is in de ogen van de kamer van beroep evenmin een bewijs van onpartijdigheid, noch het bewijs dat de tuchtoverheid reeds tijdens het onderzoek de mogelijkheid om géén tuchtbeslissing te nemen, zou hebben uitgesloten. Het betreft slechts een normale menselijke reactie op een opgeworpen vraag, die geenszins van die aard is om ertoe te leiden dat de tuchtoverheid niet meer zonder gezichtsverlies zou kunnen beslissen om geen tuchtsanctie meer op te leggen. Hetzelfde geldt voor de (feitelijk betwiste) uitspraken die leden van de tuchtcommissie zouden hebben geuit (“*directeur ...zal het nooit kunnen*”; de ter zitting gecontesteerde uitspraak van ... dat het keiharde werk tijdens de tuchtprocedure niet zonder ernstig gevolg mag blijven,...). Die uitspraken, indien ze zouden hebben plaatsgevonden, zijn geenszins van die aard om reeds een eindoordeel in te houden, en al zeker niet van dien aard dat deze leden van de tuchtoverheid niet meer zonder gezichtsverlies zouden kunnen beslissen om geen tuchtsanctie op te leggen.
- Wat betreft de grief dat leden van de tuchtcommissie reeds in het verleden geconfronteerd zijn geweest met problemen in de school en met de directeur,

en bijgevolg thans niet meer onpartijdig kunnen oordelen, werd tijdens de zitting van de kamer van beroep genoegzaam aangetoond dat het andere feiten betrof, die de mogelijkheid tot onpartijdigheid tijdens deze tuchtprocedure niet uitsluiten.

Wat betreft het tweede middel van de schending van het materiële motiveringsbeginsel

Verzoekende partij wijst terecht op het fundamentele onderscheid tussen tucht en evaluatie. Dat er een fundamenteel onderscheid is tussen beide technieken, sluit evenwel niet uit dat bepaalde feiten in het kader van beide procedures relevant kunnen zijn. Het is rechtspraak van deze kamer, alsook van de Raad van State, dat *“een tuchtrechtelijk ingrijpen maar al te zeer gebaseerd kan zijn op de algemene houding van de ambtenaar; (...); dat het derhalve niet vereist is dat al die feiten niet verjaard zijn, wat wel het geval zou zijn als ze ertoe strekten op zich de tuchtstraf te verantwoorden; dat er vrede mee kan worden genomen dat de aan de betrokkene verweten houding genoegzaam blijkt uit feiten die nog niet verjaard zijn, waarbij het bestuur dan ook acht kan slaan op feiten die op zich al wel verjaard zijn, maar die illustreren dat de verweten houding zich al vroeger heeft gemanifesteerd, een omstandigheid die het bestuur in aanmerking kan nemen, bijvoorbeeld om aan te tonen dat het niet al te bruusk of al te streng heeft ingegrepen.”*

Een ongepaste gedraging moet voldoende ernst vertonen om als tuchtfeit te worden aanvaard. Niet alles wat onzorgvuldig en ongepast is, is meteen een tuchtfeit. Maar bepaalde vormen van gebrekkige invulling van de opdrachten kunnen wel degelijk zo ver gaan dat ze terecht als laakbare tekortkomingen worden beoordeeld. Het komt in eerste instantie de tuchtoverheid toe om zich hierover in het zicht van de concrete feiten een oordeel te vormen.

In dit concrete dossier is de kamer van beroep ervan overtuigd dat de ingeroepen tuchtfeiten, minstens diegene die de kamer van beroep bewezen acht (cfr. *infra*: intimidatie, roepen en tieren in aanwezigheid van andere personeelsleden of kinderen, poging tot beïnvloeding van sociale verkiezingen...) voldoende ernstig zijn om de

evaluatieprocedure te overstijgen en om de grens met tuchtrechtelijk te sanctioneren gedrag over te steken.

Manifeste onwil om zijn gedrag aan te passen is, zoals verzoekende partij terecht aanhaalt, eveneens een reden om de overstap van evaluatie naar tucht te nemen, doch niet de enige reden. Ook zonder manifeste onwil om vroeger gedrag aan te passen, sluiten vroegere gedragingen niet uit dat er bij nieuwe feiten overgegaan wordt tot een tuchtprocedure, bijvoorbeeld omdat deze nieuwe feiten “de emmer doen overlopen”, of omdat de school op een later ogenblik slechts inzicht krijgt in de ernst en de omvang van de gedragingen en de tuchtrechtelijke kwalificatie ervan. Uit het dossier blijkt genoegzaam dat zulks hier het geval is.

Dat het leerlingenaantal gestegen is of het inspectieverslag positief is, vormt geen tegenbewijs dat de goede werking van de school is verstoord door het gedrag van verzoekende partij. Het betreft een inspanning van het ganse team. Wat het leerlingenaantal betreft, staat dit gegeven bovendien in grote mate los van de wijze waarop de directeur met zijn personeel omgaat.

De kamer van beroep apprecieert de houding van verzoekende partij om open te staan voor coaching, doch meent dat zulk aanbod te laat komt. Uit het dossier blijkt dat er gedurende zes jaar een gespannen verhouding met het personeel was. In dat geval is het niet ernstig om louter het schoolbestuur te verwijten onvoldoende ingezet te hebben op bemiddeling en coaching in het verleden. Het is verzoekende partij zelf die als directeur de eerste verantwoordelijkheid draagt om het contact met de personeelsleden constructief te doen verlopen, en desgevallend, stappen moet ondernemen om te remediëren wanneer dit niet het geval blijkt te zijn.

Verzoekende partij verwijt het schoolbestuur eveneens de tuchtrechtelijk aangeduide feiten niet eerst via een evaluatiegesprek te hebben bijgestuurd. Evenwel hoeft het opstarten van een tuchtprocedure niet noodzakelijk voorafgegaan te worden door een evaluatie. Beide systemen hebben immers een andere finaliteit: het bijsturen van het personeelslid in het licht van de objectieven gesteld door het schoolbestuur enerzijds; het bestraffen van onbetamelijk gedrag om via die weg de verstoorde orde in de school te herstellen anderzijds. Nadat op de algemene vergadering de ernst en omvang van

de feiten bekend was geworden, was die vergadering van mening dat die feiten de opening van een tuchtonderzoek rechtvaardigden, hetgeen de kamer van beroep aannemelijk voorkomt.

Derde grief : verjaring van de feiten

De kamer van beroep is het met verzoekende partij eens dat verschillende van de in de diverse getuigenissen aangehaalde feiten reeds verjaard zijn, en op zich geen zelfstandige grond voor tuchtrechtelijk optreden meer kunnen gronden.

Dat neemt niet weg dat zulke feiten wel in het tuchtdossier aanwezig mogen zijn, bijvoorbeeld om een beeld te schetsen van de situatie, of om aan te tonen dat er niet plots en disproportioneel wordt opgetreden zonder eerst minder verre gaande acties te overwegen. In dit opzicht kunnen feiten uit het verleden ook relevant zijn om de proportionaliteit van de tuchtsanctie te beoordelen.

Er moet een onderscheid worden gemaakt tussen een bepaalde gedragswijze/houding of bepaalde karaktereigenschappen enerzijds, en de concrete feiten die daaruit voortvloeien anderzijds. Het is op die laatste categorie dat de verjaring betrekking heeft. Dat bepaalde gedragingen zich gedurende jaren hebben afgespeeld, sluit niet uit dat er tuchtrechtelijk kan worden opgetreden, indien blijkt dat die houding zich ook gedurende de laatste zes maanden veruitwendigd heeft in een feit dat afdoende ernstig is om de tuchtprocedure op te gronden, of indien zulk feit minder dan zes maanden bekend is.

De kamer van beroep merkt voor elk van de hieronder als bewezen aanvaarde tuchtfeiten inderdaad gebeurtenissen op in het dossier die nog niet verjaard zijn, en die voldoende ernstig zijn om de tuchtprocedure op te gronden (cfr. *infra*). Maar ook globaal genomen is de kamer van beroep ervan overtuigd dat de ernst en de omvang van de ingeroepen tuchtfeiten slechts ter kennis zijn gekomen van de inrichtende macht naar aanleiding van het onderzoek dat ... geïnitieerd had. Weliswaar waren enkele concrete feiten ten aanzien van bepaalde personeelsleden (bijvoorbeeld ... naar wie verzoekende partij verwijst in haar verzoekschrift) bekend in de school, maar dat neemt niet weg dat het geheel van ontelbare kleine gedragingen ten aanzien van het

ganse personeelskorps slechts in hun geheel konden worden gekwalificeerd als een tuchtfeit van intimidatie en het creëren van een angstklimaat, nadat het geheel van de getuigenissen ter ore was gekomen van het schoolbestuur. De tuchtprocedure is gestart minder dan zes maanden nadat dit geheel ter ore is gekomen van het schoolbestuur, zodat er van verjaring geen sprake is.

Vierde grief : geen bewijs van de tuchtrechtelijk ingeroepen feiten

M.b.t. het eerste tuchtfeit

De kamer acht het eerste tuchtfeit bewezen.

Op basis van diverse feitelijkheden die zich zowel in de verjaarde, als in de niet-verjaarde tijdsperiode afspelen, toont het geheel van het dossier afdoende aan dat niet ernstig kan worden betwist dat een angstklimaat de school regeerde, en dat zulks veroorzaakt werd door het gedrag van de directeur. Verzoekende partij kan enkele feiten contextualiseren en duiden, maar is niet in staat om de synthese van het ganse dossier te weerleggen, namelijk dat er sprake is van een schrikbewind op school. Verzoekende partij schat zijn eigen gedrag weliswaar volstrekt anders in, hetgeen uiteraard zijn goed recht is, maar precies die inschatting is in dit dossier wellicht óók een symptoom van de houding die hem door verwerende partij wordt verweten, met name dat hij onvoldoende in staat is om rekening te houden met de meningen van personeelsleden rondom hem. De kamer van beroep acht dit feit eveneens bewezen op basis van de veelvuldige getuigenissen dat de directeur dit angstklimaat voortcultiveerde en tegenspraak in de kiem smoorde, door met represailles in het volgende schooljaar te dreigen (herschikken van lesopdrachten; ...).

Die feiten moeten als tuchtfeiten in de zin van art. 9, 11 en 15 van het Rechtspositiedecreet worden gekwalificeerd, evenals als inbreuken op art. 6, § 2 en 8, § 2 van het Algemeen Reglement van het personeel van het Katholiek onderwijs.

De verklaringen die verzoekende partij bijbrengt kunnen daaraan niets veranderen. Dit tuchtfeit betreft in hoofdzaak de relatie tussen verzoekende partij en zijn huidige personeelsleden. De aangebrachte verklaringen zijn in hoofdzaak afkomstig zijn van

niet-personeelsleden of ex-personeelsleden. Hoewel de getuigenis van die mensen waardevol is, is de kamer van beroep ervan overtuigd dat betrokkenen onvoldoende de ernst en omvang van de feiten in het huidige schoolklimaat konden inschatten.

M.b.t. het tweede tuchtfeit

Het tweede tuchtfeit, met name de intimidatie van personeelsleden, acht de kamer van beroep eveneens bewezen. Het geheel der getuigenissen overtuigt de kamer van beroep ervan dat er inderdaad sprake is van herhaaldelijk nodeloos overroepen, uitkafferen of zelfs vernederen van personeelsleden, van herhaaldelijk kwetsende opmerkingen, met als verzwarende omstandigheid dat dit eveneens gebeurde in aanwezigheid van andere personeelsleden, leerlingen en ouders.

De kamer van beroep deelt bovendien de mening van verwerende partij dat bepaalde seksueel getinte opmerkingen, zoals vermeld in het tweede tuchtfeit, ongeacht de context waarin ze werden gemaakt, niet door de beugel kunnen. Er kan niet aan worden voorbijgegaan dat zulke klachten door verschillende personeelsleden inzake verschillende feiten werden gemeld.

De kamer van beroep acht het eveneens bewezen dat verzoekende partij druk heeft gezet op getuigen (o.a. poetshulp) om getuigenissen aan te passen. De kamer van beroep begrijpt weliswaar waarom verzoekende partij getuigenverklaringen heeft opgezocht en duidt zulks in dit concrete dossier niet ten kwade; wie geconfronteerd wordt met een dossier vol getuigenissen, kan nu eenmaal moeilijk anders dan tegengetuigenissen te zoeken. Dat daarbij een zekere moeite wordt gestoken in het verzamelen ervan, is eveneens begrijpelijk; vergelijkbaar met de moeite die ook de tuchtcommissie heeft gestoken in het verzamelen van getuigenissen, en waarvan verzoekende partij van mening is dat er méér getuigenissen à décharge te vinden zijn. De kamer van beroep apprecieert dat verzoekende partij zich daarbij beperkt heeft tot mensen die nog géén brief hadden geschreven aan de tuchtcommissie, maar wenst weliswaar de bezorgdheid te uiten over het betrekken van ouders in een tuchtprocedure die in hoofdorde de gang van zaken binnen de school ten aanzien van de personeelsleden betreft. Maar hoe dan ook is dit geen vrijgeleide voor intimidatie. Indien er sprake is van ongeoorloofde druk, dan is daarmee de grens van het

tuchtrechtelijk aanvaardbare kennelijk overschreden. Hoewel verzoekende partij zijn betrokkenheid m.b.t. drukzetting op bepaalde personeelsleden ontkent, acht de kamer van beroep dit verweer niet geloofwaardig aangezien uit andere feiten (bijvoorbeeld t.a.v. x., de moeder van leerling x.) afdoende blijkt dat verzoekende partij wel degelijk durft ingrijpen op getuigen om hun getuigenis te doen wijzigen. Het betreffen feiten die nauw aansluiten bij de feiten waarvoor het tuchtonderzoek geopend is (met name intimidatie) en die correct vermeld werden in de oproepingsbrief voor verhoor, zodat deze feiten voor tuchtrechtelijke sanctionering in aanmerking komen.

Deze feiten moeten als tuchtfeiten in de zin van art. 9, 11 en 15 van het Rechtspositiedecreet worden gekwalificeerd, evenals als inbreuken op art. 6, § 2, 8, § 2, en in het bijzonder 6, § 4 en 6, § 8 van het Algemeen Reglement van het personeel van het Katholiek onderwijs.

T.a.v. het derde tuchtfeit

Het derde tuchtfeit, met name het systematisch overroepen van leerlingen, waaronder disproportioneel reageren en beledigen, acht de kamer van beroep bewezen op basis van het ruime aantal getuigenissen die een geloofwaardig en consequent beeld schetsen van systematisch ongepast gedrag (roepen, beledigen) ten aanzien van leerlingen.

Verzoekende partij wijst in haar verweer op inconsistenties tussen de verhalen van personeelsleden, maar zoals hierboven toegelicht oordeelt de kamer dat de essentie van de klachten wel duidelijk naar voren komt, en dat kleine inconsistenties, die op zich begrijpelijk zijn aangezien het feiten uit het verleden betreft, in dit concrete dossier juist het bewijs vormen dat de klachtenbrieven niet dermate gecoördineerd werden dat de geloofwaardigheid ervan in het gedrang komt.

Verzoekende partij wijst er ten slotte op dat het niet de braafste leerlingen zijn die naar hem worden gestuurd, en dat een krachtig signaal van hem verwacht wordt (en ook expliciet gevraagd wordt door de leerkrachten). Zulks is ongetwijfeld correct, maar dat neemt niet weg dat dit krachtige signaal nog steeds conform het Rechtspositiedecreet en het Algemeen Reglement moet zijn. Er kan niet ernstig

worden beweerd dat leerkrachten aan verzoekende partij expliciet zouden hebben gevraagd om een tuchtfeit te plegen, zodat dit enkel aan verzoekende partij zelf toe te wijzen is.

De feiten maken een inbreuk uit op art. 9, 11 en 15 van het Rechtspositiedecreet, alsook op art. 8, § 1 en 8, § 2 van het Algemeen Reglement.

M.b.t. het Vierde tuchtfeit

De kamer van beroep besluit dat het vierde tuchtfeit, met name het systematisch anders en strenger bejegenen van kinderen uit de “lagere” sociale klassen, bewezen is, onder de nuance hieronder.

De kamer van beroep is er na het horen van verzoekende partij van overtuigd dat hij niet doelbewust discrimineert, en alle leerlingen daadwerkelijk welkom heet op school. Dat neemt weliswaar niet weg dat verzoekende partij, in zijn gedrag ten aanzien van dergelijke - vaak maatschappelijk kwetsbaardere - kinderen zich aangepast moet opstellen. Opmerkingen zoals diegene waarbij een leerling tijdens de lunch op de financiële thuissituatie wordt gewezen wegens achterstallige facturen zijn, zelfs al zijn ze niet expliciet bedoeld om te discrimineren, desalniettemin dermate ongepast dat ze door de tuchtverheid terecht onaanvaardbaar worden geacht. Opnieuw blijkt uit het geheel der getuigenissen een geloofwaardig en consequent verhaal naar voren te komen. De geloofwaardigheid van dit verhaal wordt nog gesterkt door het verhaal van een personeelslid dat verzoekende partij ineens merkbaar vriendelijker werd nadat ze ontdekt had dat dit personeelslid uit een ‘goede’ familie afkomstig was.

De feiten zijn in hoofdorde een tuchtfeit in de zin van art. 9, 11 en 15 van het Rechtspositiedecreet en van art. 8, § 1 en 8, § 2 van het Algemeen Reglement, en in subsidiaire orde in de zin van art. 6, § 2 en 8, § 2 van het Algemeen Reglement.

M.b.t. het vijfde tuchtfeit

Het vijfde tuchtfeit, met name het verloop beïnvloeden van de sociale verkiezingen door de kandidaturen voor het lokaal overlegcomité en de vakbondsafvaardiging te manipuleren, acht de kamer van beroep bewezen. Verzoekende partij ontkent weliswaar tijdens de zitting “op de knieën te zijn gevallen”, maar sowieso zijn de getuigenissen ter zake coherent en geloofwaardig: verzoekende partij heeft bijzondere druk gezet op één personeelslid om zich kandidaat te stellen, wat onaanvaardbaar is indien dit gebeurt omdat verzoekende partij wil vermijden dat een ánder personeelslid verkozen zou geraken. Dat dit andere personeelslid een leerkracht is met wie verzoekende partij in conflict lag, sterkt de kamer van beroep in de geloofwaardigheid van de getuigenissen.

Het tuchtfeit maakt een inbreuk uit op art. 9 en 15 van het Rechtspositiedecreet, *juncto* art. 4, § 1 van het Algemeen Reglement.

M.b.t. het zesde en zevende tuchtfeit

De tuchtoverheid acht deze feiten niet bewezen. De kamer van beroep ziet geen reden om hierin van mening te verschillen met de tuchtoverheid.

M.b.t. het achtste tuchtfeit

Het achtste tuchtfeit, met name aan de ouders wetens en willens een andere dan de beoogde bestemming voorwenden van de opbrengst van een financiële actie, acht de kamer van beroep niet bewezen.

Tijdens de zitting bleek duidelijk dat verzoekende partij over zijn acties op voorhand spontaan overlegd had met een lid van het schoolbestuur. Uit de getuigenis tijdens de zitting bleek eveneens dat er op dat ogenblik nog een normale informatiedoorstroming over en weer was tussen dit lid van het schoolbestuur en de overige leden; zulks werd door verwerende partij niet tegengesproken. In die omstandigheden kon verzoekende partij er rechtmatig op vertrouwen dat haar acties op voorhand afgetoetst waren met het schoolbestuur, zodat er onvoldoende bewijs van schuldig gedrag voorligt.

De proportionaliteit van de tuchtsanctie

De kamer van beroep oordeelt in laatste aanleg over de proportionaliteit van de tuchtsanctie. Dit houdt in dat de kamer ook bevoegd is om te oordelen of de opgelegde straf in verhouding is met de in aanmerking genomen feiten. De vaststelling van de strafmaat is een discretionaire beslissing, waarbij moet worden afgewogen welke straf nodig maar voldoende is om de orde in de school, die verstoord is door de bewezen bevonden deontologische inbreuken, te herstellen.

Wanneer de kamer van beroep bepaalde tuchtrechtelijke kwalificaties niet aanvaardt en bijgevolg de lijst van voorgehouden tuchtfeiten reduceert zoals in deze zaak, dan moet de kamer onderzoeken of de overblijvende tuchtfeiten de opgelegde tuchtsanctie nog op evenredige wijze kunnen staven. Er is dus geen automatisme dat wanneer de tuchtfeiten worden verminderd in beroep, eveneens de tuchtsanctie moet verminderd worden.

De kamer van beroep is van oordeel dat de bewezen verklaarde tenlasteleggingen één t.e.m. vijf een voldoende mate van ernst vertonen, opdat de opgelegde tuchtsanctie van terugzetting in rang proportioneel is. Het is een sanctie waarmee verwerende partij erkent dat verzoekende partij wel degelijk kwaliteiten heeft waarmee ze nuttig aan het werk kan blijven op school, doch tegelijkertijd erkent dat dit niet langer in de positie van directeur kan. Eerder dan het blote ontslag bij wijze van tuchtsanctie proberen te doordrukken, heeft verwerende partij zich ondanks de veelheid aan feiten terughoudend opgesteld en nagedacht over de kwaliteiten van verzoekende partij met als doel om die constructief te kunnen aanwenden in de toekomst.

Gelet op het continue karakter waarmee de feiten gepleegd werden door verzoekende partij, gelet op het feit dat er reeds eerdere incidenten plaatsvonden met personeelsleden waarna het gedrag van verzoekende partij niet wijzigde, en gelet op de veelheid en ernst van de feiten zoals die uit het geheel van het dossier blijken, is deze sanctie gepast. Bovendien is ongeloofwaardig dat verzoekende partij haar gedrag in de toekomst dermate zou bijstellen dat ze de positie van directeur op een niet laakbare wijze zou uitoefenen. Hoewel verzoekende partij aangeeft open te staan voor coaching, blijkt uit het neergelegde verzoekschrift, alsook uit de getuigenis van verzoekende partij ter zitting, dat er niet het minste begin van schuldinzicht aanwezig

is over het gestelde gedrag. Zulks blijkt ook uit het feit dat verzoekende partij gedurende de tuchtprocedure haar als laakbaar aangeduide gedrag – intimidatie – nog heeft voortgezet ten aanzien van getuigen. De kamer van beroep ziet niet in hoe in die omstandigheden coaching een constructief effect zou hebben.

BESLISSING

Gelet op de artikelen 64 tot 72 van het decreet van 27 maart 1991 betreffende de rechtspositie van sommige personeelsleden van het gesubsidieerd onderwijs en de gesubsidieerde centra voor leerlingenbegeleiding, zoals gewijzigd;

Gelet op het besluit van de Vlaamse Regering van 22 mei 1991 omtrent de preventieve schorsing en de tucht, omtrent het ontslag van sommige tijdelijke personeelsleden in het gesubsidieerd onderwijs en in de gesubsidieerde centra voor leerlingenbegeleiding, zoals gewijzigd bij de besluiten van de Vlaamse Regering van 30 mei 1996, 13 januari 1998 en 15 september 2000, 3 juli 2009 en 24 september 2010;

Gelet op het huishoudelijk reglement van de kamer van beroep van het gesubsidieerd vrij onderwijs, zoals vastgesteld in zitting van 28 september 2011;

Gelet op het ministerieel besluit van 14 juli 2015 waarbij de heer Kurt Willems wordt aangesteld als plaatsvervangend voorzitter voor de kamer van beroep voor het gesubsidieerd vrij onderwijs;

Gelet op de hoorzitting van 30 mei 2018;

Na beraadslaging,

Na geheime stemming,

Enig artikel (met unanimititeit):

De beslissing van de tuchtcommissie van de raad van bestuur van de vzw ... waarbij ... de tuchtmaatregel van de terugzetting in rang werd opgelegd, wordt door de kamer van beroep bevestigd.

Aldus uitgesproken te Brussel op 30 mei 2018.

De kamer van beroep was als volgt samengesteld uit:

De heer Kurt Willems, plaatsvervangend voorzitter,

De heren Günther De Praitere, Jan-Baptist De Smet en Marc Keppens, vertegenwoordigers van de representatieve groeperingen van de inrichtende machten;

Mevrouw Ann Huybrechts en de heer Roland Van der Straeten, vertegenwoordigers van de vakorganisaties;

Mevrouw Karen De Bleeckere, secretaris.

Om de pariteit onder de geledingen te herstellen neemt de heer Marc Keppens niet deel aan de stemming.

Opgemaakt in drie originele exemplaren, waarvan een voor elke partij en een voor het dossier van de kamer.

De Secretaris,
Karen DE BLEECKERE

De plaatsvervangende voorzitter,
Kurt WILLEMS